

STORTINGET

Innst. 309 L

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra arbeids- og sosialkomiteen

Prop. 69 L (2022–2023)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten mellom Parat/YS og NHO Luftfart/NHO i forbindelse med tariffrevisjonen 2022

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Proposisjonens hovedinnhold

I proposisjonen fremmes forslag om at arbeidstvisten i forbindelse med tariffrevisjonen 2022 mellom Parat/YS på arbeidstakersiden og NHO Luftfart/NHO på arbeidsgiversiden skal avgjøres av Rikslønnsnemnda. Det fremmes samtidig forslag om at det blir forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidsstans for å løse tvisten.

1.2 Forhandlinger og mekling

Twisten oppsto i forbindelse med tariffrevisjonen i 2022 og gjelder Overenskomst for redningsmenn i Norsk Luftambulans AS.

Etter brudd i forhandlingene varslet Parat/YS plassoppgisler for 60 medlemmer.

Riksmekleren nedla forbud mot arbeidsstans og innkalte partene til mekling 27. februar 2023. Meklingen ble avsluttet 28. februar 2023.

Under meklingen nådde partene med meklerens mellomkomst frem til en forhandlingsløsning. Forhandlingsløsningen ble sendt til uravstemning. Forhandlingsløsningen ble nedstemt.

Parat iverksatte den varslede streiken 5. mars 2023.

1.3 Omfang og virkninger av konflikten

Parat/YS iverksatte streiken 5. mars 2023 med uttak av ett medlem. Streiken ble deretter trappet gradvis opp, og fra 13. mars var 11 redningsmenn i Norsk Luftambulans AS i streik.

Departementet har hatt løpende kontakt med Helse- og omsorgsdepartementet og har mottatt jevnlig rapporter om konsekvensene av streiken fra Helsetilsynet. Helsetilsynet har hatt løpende kontakt med landets statsforvaltere og Luftambulansetjenesten HF. Helsetilsynet hadde fått opplyst at det ikke ville bli søkt om dispensasjoner i denne arbeidskonflikten.

Det vises til proposisjonens kapittel 3, der det er detaljert redegjort for omfanget og virkningen av streiken samt Helsetilsynets vurdering av situasjonen.

På bakgrunn av Helsetilsynets vurdering innkalte arbeids- og inkluderingsministeren partene til møte søndag 19. mars 2023 klokken 15.15.

Partene bekreftet at de ikke så noen mulighet for å komme til enighet i tvisten. Statsråden informerte da partene om at regjeringen ville gripe inn i konflikten med tvungen lønnsnemnd. På anmodning fra statsråden sa Parat/YS seg villig til å avslutte streiken umiddelbart og gjenoppta arbeidet så snart som mulig.

1.4 Konklusjon

Hensynet til liv og helse gjør det nødvendig å løse arbeidstvisten mellom Parat/YS og NHO Luftfart/NHO uten ytterligere arbeidskamp og gjenoppta arbeidet så snart som mulig.

Det overlates til Rikslønnsnemnda å avgjøre tvisten.

Norge har ratifisert flere ILO-konvensjoner som verner organisasjonsfriheten og streikeretten (konvensjon nr. 87, 98 og 154). Slik konvensjonene har vært tolket av

ILOs organer, stilles det strenge krav for inngrep i streikeretten, men det åpnes likevel for inngrep dersom streiken setter liv, helse eller personlig sikkerhet for hele eller store deler av befolkningen i fare. Sosialpakten under Europarådet har i artikkel 6 nr. 4 en tilsvarende bestemmelse som verner streikeretten. Artikkel 6 må imidlertid ses i sammenheng med artikkel G, som åpner for at det ved lov kan foretas begrensninger i streikeretten som er nødvendige i et demokratisk samfunn til vern av andre menneskers frihet og rettigheter eller til vern av offentlige interesser, nasjonal sikkerhet og moral i samfunnet.

Et vedtak om tvungen lønnsnemnd i den omhandlede arbeidstvisten er innenfor rammen av de konvensjoner Norge har ratifisert.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tuva Moflag, Runar Sjøstad, Torbjørn Vereide og Agnes Nærland Viljugrein, fra Høyre, Henrik Asheim, Anna Molberg og Aleksander Stokkebø, fra Senterpartiet, Eivind Drivenes og Per Olaf Lundteigen, fra Fremskrittspartiet, Dagfinn Henrik Olsen og Gisle Meininger Saudland, fra Sosialistisk Venstreparti, Kirsti Bergstø og lederen Freddy André Øvstegård, og fra Rødt, Mimir Kristjánsson, viser til Prop. 69 L (2022–2023) Lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten mellom Parat/YS og NHO Luftfart/NHO i forbindelse med tariffrevisjonen 2022.

Komiteen viser til at Arbeids- og inkluderingsdepartementet legger frem forslag om at arbeidstvisten i forbindelse med hovedoppgjøret 2022 mellom henholdsvis Parat/YS på arbeidstakersiden og NHO Luftfart/NHO på arbeidsgiversiden skal avgjøres av Rikslønnsnemnda. Det blir samtidig lagt frem forslag om at det blir forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidsstans for å løse tvisten. Komiteen viser til at tvisten oppsto i forbindelse med tariffrevisjonen i 2022, og etter brudd i forhandlingene varslet arbeidstakerorganisasjonene om plassoppsigelse for 60 medlemmer. Komiteen viser til at Riksmekleren nedla forbud mot arbeidsstans 27. februar 2023 og innkalte partene til mekling. Forhandlingsløsningen ble sendt til uravstemning med frist 28. februar 2023 klokken 12.00, og denne ble nedstemt. Parat/YS iverksatte streiken 5. mars 2023 med uttak av ett medlem. Komiteen viser til at fra 13. mars var 11 redningsmenn i Norsk Luftambulans AS i streik. Departementet har hatt løpende kontakt

med Helse- og omsorgsdepartementet og har mottatt jevnlig rapporter om konsekvensene av streiken fra Helsetilsynet. Helsetilsynet har hatt løpende kontakt med landets statsforvaltere og Luftambulansetjenesten HF. Helsetilsynet hadde fått opplyst at det ikke ville bli søkt om dispensasjoner i denne arbeidskonflikten. Streiken ble fra 5. mars 2023 gradvis trappet opp frem til mandag 20. mars 2023. Da skulle ytterligere fire av de streikende møtt på vakt. Da ville streiken medført at ambulanshelikoptre på basene i Tromsø, Harstad, Brønnøysund og Ålesund ville stått uten redningsmenn. Det ville betydd at det kun ville vært ett ambulanshelikopter i drift i hele Nord-Norge. I tillegg ville beredskapen i Møre og Romsdal blitt redusert. Komiteen viser til at i lys av dette og at situasjonen mellom partene synes å være helt fastlåst, vurderte departementet at streikene medførte samfunnsmessige konsekvenser av en så alvorlig karakter at det ville være uforsvarlig å ikke gripe inn i konflikten.

Komiteen støtter det fremlagte lovforslaget.

3. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten mellom Parat/YS og NHO Luftfart/NHO i forbindelse med tariffrevisjonen 2022

§ 1

Tvisten mellom Parat/YS på arbeidstakersiden og NHO Luftfart/NHO på arbeidsgiversiden i forbindelse med tariffrevisjonen 2022 skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

§ 2

Det er forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidsstans, jf. lov 27. januar 2012 nr. 9 om arbeidstvister (arbeidstvistloven) § 1 bokstav f og g, for å løse tvisten.

Reglene i lov 27. januar 2012 nr. 10 om lønnsnemnd i arbeidstvister (lønnsnemndloven) får tilsvarende anvendelse.

§ 3

Loven trer i kraft straks. Loven opphører å gjelde når Rikslønnsnemnda har avsagt kjennelse i tvisten.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 2. mai 2023

Freddy André Øvstegård

leder

Dagfinn Henrik Olsen

ordfører

